

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 10. novembra.

Takoj, ko je bil imenovan grof Schönborn ministrom, se je jelo razlegati po nemških listih, da se bodo sedaj vrste levice bolj vkupe stisnile, da bode zginila dosedanja razcepljenost, ki je povod, da se upa Taaffe največje nasprotnike nemškega liberalizma klicati v ministerstvo. To govoričenje tudi ni bilo prazno. Ko so prišli nemški poslanci na Dunaj, bilo je prvo njih delo posvetovanje, kako bi mogli začeti zopet složno postopati, kako bi se zopet osnovala nekdanja združena levica. Govorilo se je, da se bode osnoval izvrševalni odbor, ki bode vodil delovanje vseh klubov levice. Ta posvetovanja neso ostala brez uspeha. Eksekutivni odbor se ni osnoval, a doseglo se je nekaj drugega, kar je za levico še več vredno.

Zjediniła sta se avstro-nemški in nemški klub. Sedaj je že novemu klubu pristopilo 112 poslancev, nekaj jih pa še pristopi. Ta klub je torej najštevilnejši v celi zbornici. Pa ne le po številu, tudi v družih ozirih ta klub prekaša druge. V njem je tudi največ izurjenih parlamentarcev, ki bodo znali dobro porabiti politični položaj. Zaradi tega to zjedinenje ne bodo ostalo brez posledic v našem parlamentarnem življenju. Novi klub bode pa skušal še druge klube pritegniti k sebi. Člani nemško-narodne zveze še sicer neso pristopili novemu klubu, toda ne ve se, kako dolgo se bodo še obotavljali. Res, da to frakcijo loči od ostale levice protisemitsko mišljenje, a hkratu jo pa na njo veže nasprotstvo do Slovanov. Če bi se tudi ta zveza ne stopila z ostalo levico, vsekako se bode pa ž njo osnovala tesna zveza. Pa še nekam drugam bode levica obračala poglede svoje. Na Coroninijev klub. Poskusila bode ž njim napraviti tesno zvezo. V tem klubu sede tudi možje, katerih mnogi po svojih nazorih se bolj približujejo levici nego desnici.

Glavna stvar je pa, da se je posrečilo zjedinenemu klubu sestaviti skupen program. To delo seveda ni bilo baš Herkulovo, kajti oba kluba sta se v svojih nazorih in načelih strinjala, samo da so Chlumecky in tovariši bili bolj za zmerno, Weitloff in drugovi pa za energično, brezozirno postopanje. O tem programu nečemo dosti govoriti,

vsaj vse točke njegove, kakor jih bodo razumevali levičarji sami, že dovolj poznamo iz praktičnega življenja. V lepih besedah je zavito sovraštvo do slovanstva, spojeno z nemškim lažiliberalizmom.

Mi ne mislimo, da bi se levičarjem vsled boljše organizacije posrečilo dobiti v zbornici več čino in vreči sedanjio vlado. Grof Taaffe se bode že znal ubraniti vsem takim naskokom levičarske stranke, kakor se je dosedaj. Naj so mu še tako nemški liberalni listi propovedovali padeč, vender se je dlje obdržal nego vsak njegovih prednikov, odkar imamo ustavo. A nekaj drugzega je, kar nam preti. Močna levica utegne zopet vlado nagibati, da se bolj obrne na levo stran. Saj je Taaffe imel vedno navado, da se ni hotel identifikovati z desnico, ter je vedno omahoval semtertja. Gledal je vedno na to, da je kolikor malo se dá nam dovoliti. Mnogo neso Slovani dosegli, a bi še manj bili, da levica ni bila vedno le skušala vreči vlade in so torej desničarji bili za vlado neizogibno potrebni.

Sedaj se je bati, da bode levica nastopila drugačni pot. Že v budgetnem odseku se levičarji nekako voljniji kažejo. Izjavili so, da ne bodo glasovali za dispozicijski zaklad, a baš ta izjava kaže, da bodo glasovali za ostale točke budgeta. In s tem bodo toliko dosegli, da bode vlada bolj zapeta proti nam, misleč si, saj se lahko opiramo tudi na levico. Povodom vojnega zakona že nemški listi jako prijazno za vlado pišejo. Njih glasila trdijo, da bi bila največja napaka, ko bi levica glasovala proti vojnemu zakonu, če tudi so že nedavno pretili, da bode levica baš pri vojnem zakonu se postavila proti Taaffeu, ker je poklical Schönborna v ministerstvo. Vse to ima le namen pripraviti vlado, da se ne bi preveč ozirala na Slovane. Prvi uspeh je levica dosegla z volitvijo Chlumeckega prvim podpredsednikom državnega zbora.

Imenovanje moravskega namestnika se še vedno odlašala. Vlada se za nikogar ne more odločiti. Mi mislimo vender, da bi ne bilo tako težko dobiti moža, ki bi bil obema narodnostima jednako pravičen in bi bil več obih deželnih jezikov. Nam se le dozdeva, da Taaffe čaka, da se pojasni sedanja situacija, da bode potem izbral namestnika, ki bode levici prijazen, če bode videl, da mu levičarji ne

bodo vedno nasprotovali, drugače bode pa izbral katerega desničarja.

Kaj je pa storiti desnici v sedanjem položaji? Gledati mora, da se kolikor možno okrepi. Levico mora vzeti v vzgled in vrste desnice morajo se tesneje skleniti. Z drugimi besedami, treba je, da se stavi vder jedenkrat skupen program.

O tem se je mnogo govorilo in pisalo po letu, a sedaj je vse tiho. Morda mislijo naši državni poslanci, da se taka vprašanja imajo pretresavati le ob počitnicah državnega zbora. Baš zjedinenje levice mora desničarje k temu spodbujati. Vsled imenovanja Schönborna se ne smejo preveč zanašati na naklonjenost vlade. Vedeti morajo, da se bode nanje ozirala le tedaj, če bodo jedini, krepki in energični, drugače se bodo pa morali zadovoljiti s kavalirskimi obljubami, katere se ne smejo previsoko ceniti.

Friderik plemeniti in njegovi zdravniki.

Takov je naslov knjižice, katero je spisal Sir Morell Mackenzie kot odgovor na brošuro nemških zdravnikov: „Bolezen cesarja Friderika III.“

Priznavati moram, da sem težko pričakoval in z mano gotovo mnogi drugi Mackenzie-jevo knjigo. Napadi Friderikovih zdravnikov na Mackenzie-ja, ki je do zadnjega zdihljeja visokega bolnika užival polno zaupanje njegovo, so bili tako silni, da so ne samo zdravniški, ampak vsi omikani krogi radovedni bili na odgovor priljubljenega zdravnika cesarjevega. Istina je, da bi slava Mackenzie-jeva morala zato niti v zgodovini slavnih zdravnikov, a ne samo to, ljubitelji plemenitega cesarja in vsi, kateri imajo sočutje z nesrečnim, bi proklinjali ime Mackenziejevo, ko bi polovica tega bilo resnično, ker nemški učnjaki v svoji knjigi o Mackenzieji trdijo. Zatorej nam je dobro došla ta knjiga; ne pa Friderikovim nemškim zdravnikom in sedanji nemški vladi, katera je nemški prevod njen, ko je komaj bil dotiskan, konfiskovala. Založnik prevoda je dosegel po sodniški poti, da je smela knjiga na dan. In zdaj imamo to knjigo pred seboj. Zanimiva je od prve do zadnje strani, a ne samo za zdravnike, ampak tudi za zgodovinarje in radovedne poznavatelje človeških značajev; iz nje povzamemo življenje cesarja

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

„Teden dobro začenja!“ Tako so si menda mislili pretekli ponedeljek „turnarčki“ Ljubljanski. Imeli so vsi otekle lasé. Zakaj bi jih tudi ne imeli? Pri „Frühschoppen“ v kazini bilo je toliko piva, klobasic in žemelj zastoj, da je vsakdo lahko pozabil na „telečjo glavo“, katere „die deutschgesinnten Fleischhauerfrauen“ neso hotele žrtvovati. In to je bilo dobro! Turnarčki so bili itak že „kebrasti“, kaj bi še le bilo, ko bi bili dobili povrh še telečjo glavo? Na novem strelišči igrali so „ringa, ringa raja“, „eins, zwei, drei poslofen“ in ker take igre prizadevajo veliko napora, klicali so vse pomočnike na pomoč, osobito pa se jim je vsrce ukradel sv. Ulrih, ki je bil toli oziren, da je blagovoljno vsprejemal vse take prošnje.

V nedeljo ni bilo nobene druge nezgode, kajti dr. Schafferja govor niti nezgoda ni. Alles schon da gewesen. Torej „Schwamm drüber!“ Borza na Dunaji ostala je popolnoma mirna, isto tako tudi turnarčki iz Celja, Maribora, Gradca in Celovca, ko so Ljubljano imeli za seboj. Sedaj bodo doma bra-

marbazovali, kako junaško so postopali, ko jim je vsa Ljubljana kazala hrbet, zamolčati pa tudi ne bodo mogli, da je vsa petindvajsetletnica bila neizmerno žalostna, „cagovita“, niti vredna toliko opic.

Brez vriska in piska pretekla je za zemljane neturnarčke nedelja in v ponedeljek smo še le čutili, kolika slast da je, ako človek ni turnar, še manj pa turnarček. Nihče ga ne pomiluje, nihče ga ne smeši, nihče ne ve, da je včeraj hotel praznovati petindvajsetletnico svojo, nihče mu zlobno ne poje pod nos:

„Vsač mu se pozná,
Da turnatí ne zná.“

V torek šel sem se sprehajati v mestni „Log“. Nasproti mi pride mlad lovec, vračajoč se že domov. Imel je ob strani privezanega nekaj tiču podobnega. „Kaj pa imate?“ ga vprašam. „Jarebico!“ bil je odgovor. „Pojdite, pojdite! odvrnil sem mu, pogledavši tiča, to ni navadna, to je „gozdna jarebica“ sicer pa že pred štirimi dnevi ustreljena. Na barji kaj tacega ni. Torej kupajte v bodoče, ako že hočete koga varati, vsaj take tiče, ki so bili še le pred 24 urami ustreljeni.“

Lovec z „jarebico“ ni rekel ni bev ne mev, odšel je domov in žel izvestno veliko slavo, jaz pa

sem šel dalje in tam gori blizu Radovljice naletel na poslanca slovenskega, prav odločno trdečega, da je prava dobrota, da se odpravi gimnazija v Kranji, kajti „so ein „Schwackerl-Gimnasium“ itak ni življenja vreden“. Nemilo so me zadele besede té in popolnoma strinjal sem se z odličnim gospodom, ki je dejal: „Ne umejem, zakaj gospod poslanec javno vse drugače govori, vse drugače pa zasobno.“

Jaz tega tudi ne umejem, kakor sploh ne umejem naših poslancev politike. Zeló naravno je, da jednemu mej njimi postaje suknja vedno krajša, čim bliže je Dunaju, vse druge prefriganosti pa so mi sedemkrat „zapečateni“ knjiga. Vsekako mora posel poslanca biti hud; mučenik, mnogokrat mora proti sebi samemu tako kruto postopati, kakor slavni Origines, in to ni — šala!

Zatorej pustimo nesrečno politiko na stran in veselimo se sv. Martina na belem konji, ki nam bode krstil vino, pravo božjo kapljico, katere se bodo na njegov god in dan veselili vinogradniki po vseh hramih, kletih in zidanicah, iz katerih bodo v veselih družbah odmevale dovtipne vinske pesni, kjer se bodo čuli stiki:

Friderika od 20. maja 1887 do njegove smrti, vse zdravniške poskušnje pa tudi prepire mej zdravniki, o katerih so prinašali nemški časopisi toliko več ali manj zanesljivih poročil.

Dan 21. maja 1887. je bil določen, da bi bil imel profesor Bergmann iz Berolina cesarjeviču Frideriku razparati grlo. Namen te operacije je bil, da bi se bolezen cesarjeva spoznala; ob enem bi se imelo iz grla izrezati, kar bi se našlo bolnega. Cesar je o tej nameravanej operaciji sodil tako: operacija bi bila prav za prav pozvedavna; ali če se je že začela, bi bilo negotovo, kje bi nehala. Cesar je še le pozneje od nekega svojih strežajev zvedel, kakošna operacija se je nameravala, in kako nevarna bi bila. Dne 18. maja dobi Morell Mackenzie povabilo, da obišče cesarjeviča Friderika v Berolinu. On pride tja 20. maja. Preiskava je pokazala, da je imel cesarjevič na levi glasovnici v grlu za pol graha debel izrastek, kateri je bil vzrok njegove bolezni, njegove hripavosti. Ta izrastek in morda še kaj drugega so hoteli nemški zdravniki iz cesarjevičevega grla izrezati od vzuaj, a Mackenzie je trdil, da se da isto doseči z nenevarno operacijo skozi usta, da operacija Bergmannova ne bi bila opravičena, dokler ni dokazano, da je izrastek rakav in dokler se ne poskusi iztrebiti ga skozi usta. Nobeden nemških zdravnikov na to ni ugovarjal. Mackenzie nagovori profesorja Gerhardtta, naj poskusi izrastek iztrebiti skozi usta, ali on odkloni, na to nagovori profesorja Tobolda, a ta mu odgovori: ich operire nicht mehr. Ko je Mackenzie iz tega razvidel, da se nobeden neče lotiti te operacije, se je loti on. V istini se mu posreči izrezati kosček izrastka, kateri se izroči prof. Virchowu, svetovnoznanemu anatomu, da izreče svoje mnenje o značaji izrastka. Znano je, da je Virchow zanikal, da je izrastek rakav.

Faktum, da se je Mackenzie-ju posrečilo odrezati nekoliko izrastka po nenevarnem potu, kar se je nemškim zdravnikom nemogoče zdelo, je avtoriteto nemških operaterjev močno pretresel in vzbudil v njih grdo nevošljivost in zavidnost, od tega trenutka neso prepire mej Mackenzijem na jedni, mej Bergmannom in Gerhardtom na drugi strani do Friderikove smrti več pojenjali.

Kar se tiče operacije, katero je nameraval Bergmann in Gerhardt, je tako nevarna, da sta dosle znana samo 2 slučaja mej 22, v katerih se je posrečila. Še manjša pa je verjetnost povoljnega uspeha, ako se nekaj grla (jabolka) izreže. Ako bi bil izrastek Friderikov rakav, bi se to bilo moralo storiti.

Tacih operacij je dosle znanih 35, a ozdravil se je jeden sam bolnik. Mackenzie je torej sklepal tako le: ako cesarjevičev izrastek ni rak, potem bi bila neodpušljiva napaka izvršiti informativno operacijo, za katero umre vsak deseti operiranec, neodpušljiva tem bolj, ker zamore tak izrastek iz grla izrezati izvežbana in skušana roka po popolnoma nenevarni poti skozi usta. Ako je pa izrastek rak in bi se moralo izrezati nekoliko grla, potem je verjetnost povoljnega uspeha kakor 28:100, to je: izmed 100 tako operiranih ozdravijo komaj trije.

„Blažena je tista ura,
Kad se peče mastna pura“

in se bode potem zavriskajoč nadaljevalo:

„Kadar pa dojde sv. Martin,
On ga bo krstil, da bode vin“.

„Kume moj dragi, sad se napij,
Ješče ga ne bo, sad si ga užij!“

naposled pa „žlahtna vinska kapljica apostrofovala:

„Oj vinček, koj, koj!
Bod' dober z menoj!
Nikar me ne vrzi
Pod mizo nočoj!“

A ne samo v vinogradih, tudi po vaséh in mestih praznoval se bode sv. Martin in marsikatera nadobudna gos in goska bode na ta dan izgubila mlado življenje svoje.

Sv. Martin je nekak narodni praznik in pri tacih prilikah je Slovenec rad dobre volje, zlasti ako še kdo v družbi ali pa v hiši na Martinovo praznuje svoj imendan. Ker se slovenskih listkarjev starosta, dični g. Davorin Trstenjak na ta dan tudi spominja svojega patrona, častitam mu najtopleje iz daljine in želim vsaj še toliko let, kolikor so jih Vicko, Dragan, Vitomar, Epiharmos n. On sam vkupje doživeli!

s. 3

Ta argumentacija Mackenzie-jeva je podrla namene Berolinskih zdravnikov in morda podaljšala za 13 mesecev življenje visokega bolnika. Da pa nemški zdravniki neso tudi iz prva imeli izrastek za raka, je razvidno iz tega, ker je profesor Gerhardt poslal cesarjeviča v Ems, potem ko mu je 13krat zaporedoma skušal izžgati izrastek z električno žico — brez uspeha. To nedoslednost Gerhardtovo je zapazil cesarjevič sam, češ, kaj, mi bodo pomagale kopeli v Emsu, če imam raka!

Mackenzie-jevi uspehi so izpodrinili Gerhardtta in Bergmanna iz cesarjevičevega zaupanja, Mackenzie pa ni smel več zapustiti ga. On je omenjeni izrastek izrezaval še dvakrat s takim uspehom, da je cesarjevič na otoku Wight imel zopet zdrav glas.

Omeniti mi je tu očitjanja Gerhardtovega, da je nekoč Mackenzie odrezal nekaj iz desne zdrave glasovnice. Mackenzie temu oporeka trdeč, da je Gerhardt rudečo pego na desni glasovnici, ki je že poprej bila videti, imel za narejeno rano. Z veliko emfazo in še večjo škodoželjnostjo je Gerhardt svojim tovarišem to pripovedoval in pozneje v javnosti obravnaval, hoteč sramotiti angleškega laryngologa. Drugi dan po tem dozdevnem dogodku je hotel Gerhardt že opaziti, kako iz rane rasejo novi izrastki. Se ve, da teh ni bilo ne tedaj ne pozneje, ko je cesarjevič bil na Angleškem. Smilijo se mi ti nemški učenjaki, ko čitam, kako neusmiljeno jih pretepa Mackenzie s svojo logično šibo.

Cesarjeviču ni namenila osoda dolgo uživati zdravja. Že v Toblachu mu je začelo v grlu otekati, zapustiti je moral ta iz njegove mladosti mu priljubljeni kraj. Šel je v Benetke in od ondod v San Remo. Oteklina se je širila, tako, da je postala nujna potreba v sapnik djati cev za dihanje. Operacijo je izvršil dr. Braman, Bergmannov asistent. Nemški listi so hvalisali njegovo spretnost, drugače pa sodi Mackenzie. Trdi, da ni prerezal sapnika v sredini, in da je utaknil vajno cev, kakeršna za ta slučaj ni bila pripravna, ki mu je sapnik drgnila, tako, da je več tednov cesarjevič bljuval kri, dokler ni Mackenzie te cevi z drugo, pripravnejšo zamenjal. Brez narkoze si ni upal Braman operirati. Tako je bilo s cesarjevičem, ko pride vest iz Berolina o smrti njegovega očeta. Cesarjeviču ni bilo več ostati v San Remu.

O njegovem življenji v San Remu, Berolinu in Potsdamu pripoveduje Mackenzie zanimive reči, katerih pa tu ne morem navajati. Jako zanimivo pa je, kar pripoveduje Mackenzie o spretnosti prof. Bergmana.

Ker je grlo in sapnik vedno bolj in bolj razpadal, treba je bilo večkrat spremeniti cevi. Nekoč je postala taka potreba. Mackenzie pošlje po Bergmana, da bi bil navzoč, ko bode on uložil novo cev. Bergman se pripelje, gre k cesarju, ki je pri oknu sedel pisal. Prosi ga, da se usede na stol pri oknu, vzame cev iz žepa, odstrani ono iz sapnika ter sune svojo v rano. Ali cev ne gre v sapnik. Z močjo zopet porine cev naprej, a ta še ne gre v sapnik, ampak napravi si pot pred sapnikom. Cesarju začne zmanjkovati sape. Zdaj porine Bergman prst skozi rano v sapniku in zopet poskusi cev, katera pa ne gre v sapnik. V tej velikej obupnosti veli strežaju, da pokliče Bramana, ki je zvonaj grada v kočiji čakal, Braman pride in brez zadržka spravi cev v sapnik. Nasledek te krute procedure je bil velik absces na vratu, kateri je cesarju delal mnogo muke, prouzročil dolgotrajni kašelj, ker se je gnoj v grlo izlival in ki se ni zacelil do smrti. Mackenzie pravi, da bi tega ne bil na dan spravil, ko bi ne bil Bergman skrbel za to, da neso nemški časopisi pisali, da je ta dan Bergman cesarju rešil življenje. Cesar je britko tožil o nespretnosti Bergmanovi in Mackenzieja naprosil, naj se Bergmanu več ne do pusti na njem razkazovati svoje umetnosti.

Preobširen bi bil ta spis, ko bi hotel navesti vse napake, katere očita Mackenzie svojim nemškim kolegom. Tudi ni tukaj mesto, da bi navedel sodbe ranjcega cesarja o svojih nemških zdravnikih; vse-kako nam cesarjeve besede same v pravem svitu kažejo nemško temeljitost nekaterih njegovih zdravnikov.

Od kod so dobivali nemški časopisi svoja poročila o posameznostih v cesarjevih okoliščinah? Mackenzie nam pripoveduje, kako je nekoč Bergman nekega dr. Fischerja, dopisnika v „Kölnische Zeitung“ in gotovo tudi še druge časopise smeje in namuzanim obrazom iz sobe vrgel. Že drugi dan pa je imela „Kölnische Zeitung“ natisnjeno poročilo

o podrobnostih tega dne. To se je zgodilo kmalu potem, ko so vsi zdravniki izdali nekakov poziv na časopise, naj ne dražijo s poročili že itak krvavečih src cesarske obitelji.

Mnogo se je ugibalo, v koliko je morda pri zdravljenji ranjcega cesarja Friderika uplivala politika. O tem se iz Mackenziejeve knjige nič ne izve; vidi se pa iz Mackenziejevega poročila, da je bil ranjki Friderik blaga duša, človek, kakeršnega si moramo misliti in želeči na tako vzvišenem mestu, na katero je bil za premalo časa poklican.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. novembra.

Vzlic vsem uspehom sedanjega **hrvatskega** bana vender ta mož ne bode več dolgo vladal Hrvatske. Na Dunaji ne odobravajo njegove politike, ker je ž njo prouzročil nezadovoljnost po vsej deželi. Vnanja politika grofa Kalnokyja pa zahteva, da so zadovoljni vsi narodi v cesarstvu. Posebno je pa že z ozirom na orijentsko politiko želeči, da so Hrvatje zadovoljni. Nek Dunajski list, ki dobiva tudi informacije iz visocih krogov, je izvedel, da bodo Kuena-Hedervary-ja v kratkem zamenili s kakim Hrvatom. Najbrž bode naslednik njegov grof Drašković, s katerim so se nekda že dogovarjali o tem.

Mi nikakor ne pripadamo tistim, ki so od novega naučnega ministra **ogerskega** pričakovali, da se bode oziral na Slovane, Rumune in Nemce. Da je naklonjen neslovenskim narodnostim, ne bil bi ga poklical Tisza v ministerstvo. Da pa bode naravnost naglašal raznarodjenje nemadjarstvih narodnostij, pa nismo pričakovali. Proti deputaciji sedmograškega društva za širjenje madjarizacije se je izrazil, da bode z vso silo delal, da se utrdi madjarizem in razširi. S tem je dovolj jasno povedal, kaj da imajo Slovani in Rumuni od njega pričakovati. Nadaljeval bode svojega prednika delo.

Vnanje države.

Kralj **srbski** poklical je k sebi škofa Demetrija in Nakanorja, ki se upirata ločitvi kraljevega zakona. Objavil jima je, da on zmatra to zadevo za konečno rešeno. Nadeja se, da bodo skofje priznali odločitev metropolita, načelnika srbske cerkve. Škofa baje hočeta dati ostavko in v posebni spomenici razložiti kralju svoje nasprotno nazore.

Car **ruski** pride nekda pomladi v Berolin, da pohodi nemškega cesarja, tako vsaj pišejo nemški listi. Tedaj se boleta morda kje sešla tudi car in cesar Fran Josip. Car je s prva nameraval ta mesec priti v Berolin, pa je opustil to misel, ker sedanji čas ni prav ugoden za razne slavnosti in ogledovanje vojaščin.

Italijanski zbornici sešli sta se danes. Finančni minister baje hoče odstopiti, ker se prav ne more sporazumeti z ostalimi ministri. Vojni in pomorski minister zahtevata mnogo milijonov za razne vojaške priprave, finančni minister pa s sedanjimi davki več shajati ne more. Nekateri priporočajo, da bi se mliniski davek zopet uvel, finančni minister Magliani je pa odločno proti temu. „Populo Romano“ priporoča posebno vojno priklado na zemljiški davek. Pa tudi drugi listi poudarjajo, da bode treba povečšati stroške za vojsko, kajti Italiji preti nevarnost od zapada. „Esercito“ celo piše, da je vojna s Francijo neizogibna.

Vladi **francoske** bode revizija ustave napravljala še neprijetnost. Morda bode Floquet še vesel, kadar senat to zadevo pokoplje. Odsek, ki pretresuje vladno predlogo, se nič kaj ne ozira na vladne želje. Sklenil je mej drugim s šestimi glasi proti štirim, da naj se skliče posebna konstituenta iedino v ta namen, da bode premenila ustavo. Proti temu, kar radikalnejši elementi že dolgo zahtevajo je pa odločno vlada. — Boulangerjeve agitacije napravile so razpor mej Orleansci. Grof Pariški podpira Boulangerja, nadejajoč se od njega pomoči; vojvoda Aumalski je pa odločen nasprotnik generala, ker mu ne zaupa. Vojvoda že skuša grofa Pariškega prepričati, da Boulanger dela zase. Saj je znano, da je porabil denar tajnih zakladov, ko je bil minister, da se je izdala knjiga: „Čast Orleanscev“, v kateri se črni orleanska rodbina. Grof Pariški pa vzlic temu misli, da treba ohraniti naklonjenost Boulangerjevo.

Nova **pruska** zbornica poslancev bode sestavljena iz 131 konservativcev (dosedaj 138), 67 svobodnih konservativcev (dosedaj 64), 87 narodnih liberalcev (dosedaj 72), 97 članov katoliškega centra (kakor dosedaj), 29 pristašev svobodomiselnih stranke (dosedaj 40), 15 Poljakov, 2 Dancev, 2 Welfov in 4 nobeni stranki pripadajočih liberalcev. Največ so torej pridobili narodni liberalci, največ je pa zgubila svobodomiselnost stranka. Socijalni demokrati se neso udeleželi volitve, ker volilni red za deželne zборе zanje ni ugoden. V zbornici sedaj nobena stranka nema večine. Konservativci bodo z vlado najbrž o tem odločevali, da se bodo sedaj združili s katoliškim centrom, sedaj zopet z narodnimi liberalci. Odnosaji so blizu taki, kakor poprej.

Dalje v prilogi.

Dopisi.

Iz Celovca 8. novembra. (Cesarska in Einspielerjeva slavnost.) Že čez par dni, namreč 14. novembra, imamo v Celovci, kakor smo že razglasili, dve imenitni slavnosti: popoldne je razkritje Einspielerjevega spomenika na pokopališču, zvečer pa slavljenje 40letnega vladanja našega presvetlega cesarja. Obojna slavnost obeta postati prav lepa in za naše razmere velečastna. Iz Ljubljane zagotovila se nam je udeležba oddelka slavnostnih izvršnih čitalničnih pevcev, ki bodo na grobu peli dve žalostinki in tudi zvečer sodelovali pri cesarski slavnosti. Za Korošce je tako izoborno petje v slovenskem jeziku kaj ne navadnega in novega, zato upamo, da prihitijo k slavnosti rodoljubi iz vse dežele, kar je slovenske. Slavnostni govor pri cesarski slavnosti je prevzel g. Gregor Einspieler. Velika dvorana v hiši katoliških pomočnikov bo lepo okrašena z zelenjem, cvetličjem in cesarskim kipom. Program je mnogo vrsten. Odbor si prizadeva, kar more, da bi se slavnost posebno odlikovala. Še jedenkrat tedaj uljudno vabimo vse rodoljube koroške, pa tudi iz sosednih dežel, naj nas počastijo v obilnem številu!

Kako veselo se je nekaj časa sem začelo po slovenskem Koroškem gibati in kako se vse nauduše za narodno stvar, bodi konečno še povedano, da se bodo mimo gori omenjenih slavnosti, ki se imajo vršiti v Celovci, priredili na Koroškem v teku meseca še naslednji shodi: Podružnica za Beljak in okolico, priredi v nedeljo dne 18. nov. pri Majarčku v Št. Lenartu pri sedmih studencih svoj redni letni občni zbor, istotako podružnica sv. Cirila in Metoda v Habru pri Medgorjah ravno na ta dan svoj prvi občni zbor v Martinčevi gostilnici. Dalje bodo imela podružnica sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico na 25. dan t. m. svoj drugi občni zbor v gostilnici g. Miklavca v Šmihelu in podružnica sv. Cirila in Metoda v Ziljski Bistrici priredila bode tudi 25. nov. svoj letni občni zbor in ob enem cesarjevo slavnost. — To gibanje prouzročuje našim nasprotnikom že grozen strah, kajti jako težko gledajo koroški Nemci vse ono, kar je slovenskega. Mi pa se v svojem delovanju ne bomo pustili motiti in bomo kakor doslej postopali v korist našemu narodu tudi v prihodnje, namreč z zedinjenimi močmi. Na zdravje!

Iz Mengša 8. novembra. [Izv. dop.] Vsak kraj se ponaša s kako posebnostjo, zakaj bi se pa Mengeš s tem ne, da dopisi ne romajo precej po dogodku v Vaš cenjeni list, marveč vselej teden kasneje. Čudno to, pa mora že tako biti.

Dne 28. oktobra imelo je Mengeško bralno društvo svoj redni občni zbor, kojega so se udje v dostojnem številu udeležili; akoravno so gospodje one stranke mislili, da pojde za duri spat. Neki jako tanek in zelo elastičen gospodin drznil se je celo izustiti opazko: „Jetzt sehe ich, dass alle Kapläns und Lehrer narret werden“. Siromak pa v tem trenutku ni pomislil, da je sam največji revež, kajti dočim se tukajšnji učitelj (prosto in po svoji volji giblje, mora bore gospodin plesati, kakor mu Mengeška višja gospoda gode po taktu našega gosp. župnika. Pa ti šment ti, si li zopet zašel do te častitljive osebe, radi koje ti je že vsled zadnjega dopisa debelomestna, dolgojezična gospa Klepetulja napovedala boj na obstanek ali pa pogubo?

Nisi li že zadnjič napravil s tvojim resničnim dopisom cele revolucije, tako, da je višja in nižja Mengeška gospoda pred poštnim uradom in v poštnem uradu glave stikala, kakor ovce, kadar okoli njih pleše hudomušni brencelj? Pa pusti to obrekljivo dejanje, ako se hočeš veseliti v nebesih. Kaj ti li ni znano, da oni, ki ljudi po „judovskih cajtengah“ obrekujejo, ne bodo videli nebeškega kraljestva? Bolje je tedaj, da se veselim v raji, nego bi se moral radi dveh debelih in jednega suhega pokoriti v peklu.

K stvari tedaj, o kateri sem se namenil pisati! Po prijaznem pozdravu na došle goste sledilo je tajnikovo poročilo, iz katerega je razvidno, da ima društvo 54 udov. Društvo bilo je naročeno na 12 časopisov, na 3 lepoznanstvene proizvode ter bilo upisano v družbo sv. Cirila in Metoda, družbo sv. Mohora, Glasbeno Matico in Matico Slovensko. Veselic imelo je društvo štiri, koje so se vse prav pohvalno vršile. Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da je imelo društvo 220 gld. 65 kr. dohod-

kov, troškov pa 127 gld. 35 kr., tedaj ima čistega premoženja 93 gld. 30 kr.

Volitev novega vodstva je za društvo povoljno izpala, kajti imena mož so nam porok, da bodo obračali vso pozornost na obstanek tega prekoristnega društva, kojega bi Mengeški gosp. poštar najraje zatrl. Odbor sestavljen je sledeče: predsednik mu je tukajšnji župan gosp. Ivan Levec, njegov namestnik gospod Luka Blejec, učitelj v Trzinu, tajnik g. Hinko Paternost, učitelj v Mengši, blagajnik g. Anton Pezdur, posestnik v Mengši, pevovodja g. Anton Javoršek, nadučitelj v Mengši, odbornika g. Fran Zorec, dacar v Mengši in gosp. Fran Ručigaj, posestnik na Dobnem.

Da bi društvo tudi v teku tega leta tako iz vrstno napredovalo, kakor je v minolem, v to pomozi Bog in sreča junaška!

Skrivni opazovalec.

Iz Zagorja na Notranjskem 8. novembra. [Izv. dop.] Žalost nas je prešinila, ko je dne 4. t. m. z lece presrčeno se poslavljaj priljubljeni naš župnik g. Damijan Pavlič od svojih ovčic, k terim je bil dvanajst let skrben in blag pastir. Čulo se je v cerkvi mnogo vzdihljajev in vsem nam je žal po obče spoštovanem gospodu. Prebivalcem dolenske Kostanjevice čestitamo, da dobé tako izvrstnega dušnega pastirja.

Namesto odšlega g. D. Pavliča dobi smo kot naslednika njegovega g. Frana Groznika, katerega smo Zagorci z veseljem in dostojno vsprejeli. Vsa fara je bila na nogah. Naši odličnjaki pričakali so ga na kolodvoru v Št. Petru, kjer ga je nadžupan Matija Fatur v imenu vsega županstva z iskrenimi besedami pozdravil. Zagorje bilo je ob prihodu njegovem v praznične obleki in postavljenih je bilo več slavalokov. Pod prvim slavalokom pozdravil je novodošlega g. župnika g. učitelja s srčnimi besedami, potem pa učenka. J. Domiceljeva ter mu s primernimi besedami poklonila lep šopek cvetlic. Ko se je g. župnik zahvalil na tem vsprejemu, razvrstil se je spreved v cerkev, kjer je g. župnik blagoslovil svoje nove ovčice, mej katerimi naj bi mnogo let ostal.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnistvo zaradi drugoga iz Pulja nam poslanega članka „Slovanstvo in njega nasprotniki“, ki je bil naperjen proti židovstvu v obče. Današnja številka ima štiri strani priloge.

— (Nepotrjena konfiskacija.) Včeraj teden zaplenilo je državno pravdnistvo naš list zaradi uvodnega članka „Revizija ustave v Srbiji.“ Tukajšnje c. kr. deželno kot tiskovno sodišče te konfiskacije ni potrdilo.

— (Z Dunaja) se javlja, da je minister vnanjih zadev, grof Kalnoky, že več dni bolehal ker se je prehladil. To prehlajenje ni brez pomena. Z druge strani se namreč zatrjuje, da bodo velike premembe v naši diplomaciji zadele tudi Kalnokija, ki je odmenjen za veleposlanika v Berlin. Na njegovo mesto pa bi prišel odličen konservativen kavalir.

— (Dr. Josip vitez Tonkli) odpovedal se je deželnemu odbornistvu; na njegovo mesto stopil je njegov dosedanji namestnik dr. Nikolaj Tonkli.

— (Odličnega gosta) imeli smo te dni v Ljubljani. Pisatelj Paul Melon, prijatelj znamenit slavistu Loisu Légeru, mudil se je tu dva dni, da se pouči v naših razmerah. Pred tem potoval je po Rusiji, Bolgariji in Srbiji ter je obiskal tudi Zagreb. Tekom bodočega leta namerava izdati posebno knjigo o Slovanih.

— (Slovensko gledališče.) Prva oporeta v letošnji gledališnji dobi pela se bode, kakor natanjajo gledališni listi, v nedeljo dne 11 t. m. Opereta „Pot po nevesto“ je že nekolikrat napolnila deželno gledališče, ni dvoma tedaj, da bi tesnih čitalničnih prostorov ne. Pred opereto predstavlja se salonska veseliga „Kdor se poslednji smeje“.

— (Matica Slovenska.) Društveni odbor dobil je v zadnjem času iz učiteljskih krogov (Goriče, Čatež in Cirknica) prošnje za podarenje založnih knjig in zemljevidov. Omenjenim in vsem drugim prosilcem, katerih se je še nadejati, bodi po tej poti povedano, da je Matica zemljevide vsled odborovega sklepa izročila v ta namen odboru „Na-

rodne Šole“. Prosilci naj se blagovoli tedaj glede zemljevidov obračati do predsedništva omenjenega društva.

— (Obrtne strokovne šole v Ljubljani) se prične 3. decembra. Upisavati se je možno od 26. novembra dalje vsako dopoldne od 9—12 uri. Učenci (učenke) naj se oglase s svojimi stariši ali pa z njihovimi namestniki v pisarni strokovnih šol (Virantova hiša, Zvezdarske ulice, I. nadstropje.) ter naj prinese seboj spričevalo o dovršeni ljudski šoli in dokaz, da so spolnili 14. leto. Vnanjim učencem in učenkam je vodstvo pripravljeno dajati nasvetov za dobro in primerno stanovanje. — Kakor se nam poroča, se bode otvorjenje obeh zavodov slovesno vršilo ter ima biti jedna točka programa, po katerem bode Ljubljansko mesto praznovalo 40letnico vladanja Nj. velečastva.

— (Premeščenje.) Novo imenovani davčni višji nadzornik g. Fran Tavčar premeščen je iz Postojne v Novo mesto.

— (Za zgradbo novega gledališča) merili so včeraj prostor na cesarja Josipa trgu.

— (Poročil) se je te dni v Gorici g. Josip Pogačnik z gospodično Gabrijelo Jegličevo.

— (Dopolnilne volitve v Zagrebu) bile so jako mlačne. Opozicija se ni udeležila, zato je vladni kandidatje prodrli, kakor se jim je ljubilo. Izvoljena sta Bothe in Hondl. Izmed nezavisnih meščanov glasovalo jih je samo 31, vse drugo bili so samo uradniki, častniki, učitelji, penzionisti itd.

— (Vojaška novost.) Vojno ministerstvo je zaukazalo, da se ima bajonet na puško nasajati le v najredkejših slučajih, da se puška ne obrabi in poškoduje. Tudi straže ne bodo več imele bajoneta nasajenega. Danes imajo vojaki na straži že samo puško.

— (Izpred sodišča.) Pri tukajšnjem mestnem delegovanem sodišči obsojen je bil včeraj znani Ludovik Kržišnik vulgo Bacin, ker je psoval na ulici in v gostilnici tukajšnjega obrtnika ter mu pisal pismo polno psov, na osem dni zapora, poostrenega z dvema postoma.

— (Duhovniške premembe v Lavantinski škofiji.) Umrli je dne 31. oktobra gosp. Makso Globočnik, župnik v Ribnici na Pohorji, dne 6. t. m. pa gosp. Matej Klobasa, župnik v Negovi. Župnija v Ribnici je razpisana do 13. dne decembra.

— (Srbske povesti odiseja.) Znani srbski pisatelj Nikola Jović spisal je mično povest „Arnaut bulbul“, katero je priobčil srbski list „Otačina“. Iz tega lista prevela jo je nedavno „Revue de l'Orient“, ki je pa bila toli poštena, da je povedala vir. Iz „Revue de l'Orient“ zagledala je v nemškem jeziku zopet luč sveta v „Pester Lloyd“, ki pa ni povedal izvora. Iz „Pester Lloyd“ prevel jo je na hrvatski jezik g. Jos. Eugen Tomić in kot „turško povest“ objavil v „Narodnih Novinah“. Zares dolg je bil pot, po katerem je ta povest od Srbov dospela do Hrvatov. — Nekaj jednacega zgodilo se je pred leti tudi v Slovencih. Pokojnega L. Kordescha nemško povest „Der Deserteur“ priobčil je bil nekdo v hrvatskem „Neven“-u, od koder jo je nekdo zopet presadil v Ljubljano, kjer je bila tiskana v „Novicah“.

— (Na vseučilišču v Gradcu) je v zimskem tečaju 1888/89 upisanih: 101 rednih, 14 izrednih, vkupe 115 bogoslovcev; 435 rednih, 52 izrednih, vkupe 487 juristov; 481 rednih, 41 izrednih, vkupe 522 medicincev; 55 rednih, 25 izrednih, vkupe 80 modroslovcev in 92 farmacevtov, vkupe 1296 slušateljev.

— (Vabilo na slavnost) v proslavo štiri-desetletnice Njih Velič. ces. Frana Josipa I., katero priredi učiteljsvo Sežanskega okraja v Sežani dne 18. novembra t. l. v prostorih hotela „pri treh kronah“. Vspored: 1. Ant. Hribar: „Cesarju Franu Josipu I., slavnostna kantata. 2. Slavnostni govor. 3. Ant. Hajdrih: „Jadransko morje“; zbor. 4. Sim. Gregorčič: „Pozdrav cesarju Franu Josipu I., deklaracija. 5. Fran Mayer: „Tičica gozdna“. okt. 6. Hrabroslav Volarič: „Vesela družba“, mešan zbor. 7. J. Alešovec: „Eno uro doktor“, burka v jednom dejanji. 8. Ples in prosta zabava. Pri plesu in mej posamičnimi točkami svira izvrstna orkester-godba. Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Ustopnina znaša 60 kr. za osobo. Čisti dohodek je namenjen v nakup spominskih knjižic za mladino vseh šol v okraji. K obilnej udeležbi vabi uljudno veselični odsek.

— (Na Medvedjem brdu pri Rovtuh) je umrl nek čevljarček dne 8 t. m. z osepnicami. Pri takem mrazu se je zopet bati epidemije.

— (Pred večerajšnji mesečni semenj) je bil slabo obiskan. Uzrok je gotovo ta, da boče 19. t. m. veliki sv. Elizabete semenj, na katerega navadno pride veliko kupcev in tudi živine se veliko prižene. Živine bilo je na semnju 629 glav in sicer: 151 konj, 171 volov, 270 krav in 37 telet. Kupčja slaba, največ so Lati volov nakupili za Trst.

— (V mestni klavnic) zaklalo se je pretekli mesec 341 glav goveje živine, 831 prašičev, 563 telet, 425 kozlov in ovac in 4 kozliči. Odkar imamo novo klavnico se še ni nobeden mesec pobilo toliko goveje živine, kakor ravno minuli.

— (Nova pošta.) Poštno ravnateljstvo dovolilo je ustanovitev c. kr. pošte v Lučah, od koder je bilo doslej na pošto v Ljubnem tri ure hoda. Nova pošta bode tudi prebivalcem divne Solčave nekoliko okrajšala pot na pošto. Pošto v Lučah bode nekda prevzel g. Anton Pustoslemšek, vrl in izobražen posestnik.

— (Posojilnica v Mariboru) imela je meseca oktobra 31.641 gld. 6 kr. dohodkov, 30 tisoč 449 gld. 60 kr. troškov, torej 62.090 gld. 66 kr. prometa.

— (V Št. Vidu nad Vipavo) razpisana je na tamošnji dvorazrednici služba nadučitelja z letno plačo 500 gld., priklado 40 gld. in stanovanjem in služba drugega učitelja s 400 gld. na leto. Prošnje do 21. t. m.

— (Mesto Kastav) razpisuje službo mestnega zdravnika. Plača s pavšalom 1200 gld. na leto. Prošnje do konca t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 8. novembra. „Polit. Correspondenz“ ima oficijozen dopis iz Berlina, ki opozarja na vedno večjo prijaznost mej Španjsko in Francosko, odkar je Vega di Armijo imenovan vnanjim ministrom. Ta prijaznost se je že večkrat opazovala, tako n. pr. pri proslavljanji francoskega brodogoja v Barceloni, v jako srčnem vsprejemu španjskega brodogoja v Toulonu, zlasti pa v soglasnem postopanju obeh držav v maroškem vprašanji, čegar ost je naperjena proti drugim državam ob Sredozemskem morju. Da sta se odpoklicala grof Benomar in grof Rascon iz Berlina in Rima, je tudi posebnega pomena, kajti oba diplomata sta bila sta priljubljena in uživala sta veliko zaupanje. Domneva se, da sta se odpoklicala radi tega, da bi mej Rimom in Berlinom nastalo nesporazumljenje, kar Francozi jako živahno žele.

Peterburg 8. novembra. Vsled železnične nezgode pri postaji Borki odpuščen je prometni minister Posjet. Naslednik njegov bode finančni minister Višnegranski.

London 8. novembra. „Times“ javljajo iz Carigrada: Porta dobila je brzovjavko iz Peterburga: Ko bi razmere v Srbiji nanesle, da bi avstrijske čete zasele deželo, se tudi Rusija ne bode več držala svoje zaveze, da bi ne zasedla Bolgarske.

Novi York 8. novembra. Dognano je, da je Harrison tudi v Kaliforniji in v Indijani zmagal.

Dunaj 9. novem. Prof. Bamberger dopoldne umrl. — „Wiener Zeitung“: Knez Wrede imenovan poslanikom v Monakovem, baron Herbert Rathkeal poslanikom v Stuttgartu, grof Chotek poslanikom v Draždanah.

Dunaj 10. novembra. Cesar podelil veleposlaniku v Parizu, Hoyosu, veliki križ Leopoldovega reda.

London 9. november. Vlada bode spodnji zbornici v kratkem predlagala, da se zgradi osem novih oklopnih, 20 križarskih ladij in mnogo torpedovk.

London 10. novembra. Na banketu lordmayorjevem izražal Salisbury upanje, da bodo evropske vlade še dalje ustrajale v globokej želji, da se ohrani mir. Bati se je samo, da utegne strastni izbruh slabo poučenega naroda tudi vladajoče potegniti s seboj. Drug vir skrbem so neprestana oboroževanja, ki požirajo ogromne svote vzbujajo vprašanje: Kako bode vse to končalo? Vender se upanje miru ne bode zmanjšalo.

Salgo Tarjan 10. novembra. Rešeni vsi rudarji ki so se pogrešali.

Razne vesti.

* (Nemški profesor o Madjarih) Profesor na vseučilišču v Tübingenu, dr. Müller piše v svoji knjigi „Der russisch-türkische Krieg“ 1877 bis 1878“ sledeče: „Mej 15½ milijona prebivalcev dežel ogerske krone je poleg 5.700.000 Madjarov, 5.200.000 Slovanov, 2.800.000 Rumuncov, 1.800.000 Nemcev. Iz tega se vidi, da je gospodstvo nestrpnih in despotičnih Madjarov gospodstvo manjšine nad večino, kakov pri Osmanih in da temu gospodstvu preti velika nevarnost vsled osvobojenja balkanskih narodov in snovanja samostojnih balkanskih držav. Madjari, ki so, predno se je uvel dualizem, kričali vsej Evropi, kako jih pritiska avstrijsko gospodstvo, pritiskali so v vseh letih svojega gospodovanja Nemce, Slované in Rumune tako, da je proti temu avstrijski pritisk, katerega so se otesili, jako nedožen. Kaj bi moglo nadalje mikati Srbe in Rumune, da bi se še dali trpinčiti za silo prelakovanemu azijskemu madjarskemu narodu.“ Nemški vseučiliščni profesor je pač dovolj nepristranska priča za odnošaje na Ogerskem. Do go pač ne bode moglo to trajati.

* (Vojvoda flanderski,) brat belgijskega kralja in strije cesarčinje Šefanije prodal je vsa posestva svoja na Ogerskem po nizkeji ceni. Vojvoda je bil dosedaj največji posestnik na Ogerskem. Graščino Palin pri veliki Kanži, katera meri 27000 oral, kupil je pl. Ocskay za štiri milijone. Kupčijo je sklenil generalni ravnatelj uprave domén v Brussli dvorni svetnik Clement. Tej kupčiji so se mnogi čudili, ker neso mislili, da je pl. Ocskay toliko premožen, da more kupiti tako posestvo in je tudi bilo več kupcev z Dunaja in Budimpešte. Nek Dunajski ple neniša obljubil je celó 200 000 gl. več. Večino tega posestva je doslej imel sin generalnega ravnatelja Clementa v najemu. Vse ugiblje, kaj je uzrok, da je vojvoda prodal vsa svoja posestva na Ogerskem. Nekateri sodijo, da so temu nekoliko krive politične razmere. Čudno bi to pač ne bilo!

* (O „Wiener Allgemeine Zeitung“) se piše, da je požrla glavnicu 800.000 gld., s katero se je ustanovila, nekega soustanovitelja, ki jo je uadaljeval na svojo roko, popolnem ob vse pripravila, na dalje porabila 200.000, katere so zložili veliki obrtniki in kapitalisti, da bi jo ohranili, ter je drugega lastnika barona Kolische zopet stala 300.000 gld. Sedaj dobi zopet novega lastnika.

* (Glavni dobitek) v loteriji jubilejne razstave, obstoječ iz 25 000 gold vredne jako lepe salonske ograde ali pa 20.000 gld. v gotovini, dobil je revni kostumski krojač dvornega gledališča na Dunaji, Vaclav Kovařik.

* (Samomor.) Kakor se poroča iz Požuna ustrelil se je 7. t. m. blagajnik pri tamošnji posojilnici obrtne banke umirovljeni stotnik Tadej Hinterberger v svoji vili zunaj mesta. Zakaj si je končal življenje obče spoštovani in baje v dobrih razmerah živeči mož, še ni natanko dognano. Vsekako je pak čudno, da je izginila že jeden dan pred samomorom tudi soproga samomorilčeva.

* (Kako se mora založiti parabrod), ko odpluje čez Atlantsko morje. Da bodo bralci približno zvedeli, koliko vzamejo parniki seboj, ko odhajajo v Ameriko, naj navedemo, koliko je potreboval parnik „Etruria“, ko se je odpravil na pot, o kateri se je sodilo, da bode trajala 22 dni. Moštvo obstoji iz 287 oseb. Ta parnik je za to moštvo in 527 oseb vzel, ko je odplul zadnji pot iz Liverpoola v Novi York, 12.550 funtov svežega mesa, 760 funtov mesa v pušicah, 8880 funtov mesa družih vrst in rib, 1320 komadov perutnine, 15 ton krompirja, 30 košev zelenjave, 220 litrov sladoleada, 100 litrov mleka in 11.500 jajc. Poleg tega pa se 650 funtov čaja, 1200 funtov kave, 4400 funtov sladkorja, 3500 funtov gnatij, 2000 surovega masla itd. Nadalje pijač 1100 steklenic šampanjca, 850 steklenic vina, 6000 steklenic piva, 2500 angleškega rujava piva, 4500 steklenic rudninskih vod. Od vsega tega malo ostane konci potovanja. Celo leto porabi Canardska družba, katere je ta parnik, 2.091.754 funtov mesa, od katerega se torej porabi vsaka minuta 4 funte. Poleg se porabi 881.604 jajca, to je 1½ jajce v minuti. 71.770 funtov kave, 21.000 funtov čaja, 3000 funtov goršice, 50 ton marmelade, 17 ton riža, 24.075 komadov kokišij, 4230 rac, 2200 gag, ravno toliko gosij itd. Od tega porabi 8030 celih in 17.613 polsteklenic šampanjca 13.941 celih in 7310 polsteklenic bordeaux, 9200 steklenic družih vin, 489.344 steklenic piva 174.921 mineralnih vod, 34.400 steklenic spirituoznih pijač, in pokaže 33.360 funtov tabaka, 63.340 smodk in 56.876 smodčic.

Poslano.

Predržno, od nekompetentnih faktorjev javno izraženo kritiko uradnih mojih poročil o učiteljstvu Kranjskega gimnazija zavračam z vso odločnostjo kot popolnem neupravičeno, sklicujoč se na tri letna poročila, v katerih sem izrekel svojo sodbo o sposobnosti učiteljstva doslovno tako-le:

„Rücksichtlich der Verwendung (des Lehrkörpers) ist die ergebnis fertigste Gymnasialdirection (auch heuer) in der angenehmen Lage, allen Lehrern ohne Ausnahme das ehrende Zeugnis auszustellen, dass sie bei vollkommen hinreichender Fachkenntnis mit anerken-

nswerter Berufstreue ihres Amtes walten und stets redlich bemüht waren, sowohl den didaktischen Anforderungen als auch dem erziehenden Momente der Schule volle Rechnung zu tragen.“

Temu dostavljam, da sta bila za mojega tri-letnega ravnateljstva dva učitelja definitivno v službi potrjena, dvema pa se je priznala službena doklada — in to na moje priporočilo, skozi in skozi hvala leče poročilo, brez katerega bi se po znani ministerski odredbi prošnje dotičnikov ne bile mogle uslišati.

Golo obrekovanje in nesramna laž pa je, ako se mojim poročilom podtika, da s-m imenoval vse profesorje „duševne ničle“, nemščine nezmožne i. t. d.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1888.

Fr. Wiesthaler.

VABILO
k
izrednemu občnemu zboru
„SOKOLA“
kateri bode
v nedeljo 18. novembra ob 10. uri dopoldne
v telovadnici c. kr. velike realke v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Ogovor staroste.
2. Prememba društvenih pravil. — Poročevalec: starosta.
3. Predlog o prenapredbi razmer mej društveniki o javnih nastopih. — Poročevalec: brat Ferd. Krsnik.
4. Predlog o ustanovitvi zadruga vseh avstrijskih sokolskih društev. — Poročevalec: brat Fran Mulaček.
5. Predlog o skupnem slovanskem sokolskem listu. — Poročevalec: brat Srečko Magolič.

Vsak društvenik ima pravico udeleževati se občnih zborov (§ 5. društvenih pravil), na katerih se sklepa z nadpolovično večino glasov brez ozira na število navzočih. (§ 9. društ. pravil).

V Ljubljani, dne 10. novembra 1888.

Odbor „Sokola“.

prinaša v 21. številki naslednjo vsebino: Vera in jezik pa liberalni Nemci — Zadruga na Hrvaškem. — „Pismo Strossmayerjevo“. — Židje in velike šole v Avstriji. — Od vstoka nemškega cesarstva — Psoglavci. Zgodovinska slika. Česki spisal Alojzij Jirasek. Poslovenil Vacerad. (Dalje.) — Listek. Izza črno-žoltega plota. — Pogled po slovanskem svetu. a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost.

„SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se plačuje ali pošilja naročnina upravništvu „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani. Naročnina znaša: za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 75 kr. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletno 2 gld. 80 kr., poluletno 1 gld. 40 kr., četrtletno 70 kr.

Darovi za zastavo „Dolenjskega Sokola“.

IV. izkaz.

Prenos iz III. izkaza . . . 185 gld. 23 kr

Nadalje so darovali:

N. N., domoljub in rodoljub Metličan, Taver,	5	50	„
Amerika	3	—	„
Gosp. Ivan Gaberšek, podstarosta „Savinjskega Sokola“, na Vranskem	2	—	„
Neimenovane gospodične	1	16	„
Tarokisti „Pri solncu“ v Novem mestu	1	—	„
Gosp. Ivan Müller v Zagorji	1	—	„
„Luka Habat v Zagorji	1	—	„
„Lovro Verbič v Novem mestu	1	—	„
„Anton Čok v Trstu	1	—	„
„Josip Volovšek v Celji	1	—	„
„Ivan Mrak st. v Zagorji	—	50	„
„Josip Milač v Zagorji	—	50	„
„Ivan Stritar v Zagorji	—	50	„
„Julij Ivanetič v Zagorji	—	50	„
„Karol Zupančič v Zagorji	—	50	„
„Ivan Janežič v Zagorji	—	20	„
„Fran Majzelj v Zagorji	1	—	„
Vesela družba „Pri solncu“ v Novem mestu	—	30	„
Skupaj	205	gld. 89	kr.

Vsem gspdc. in gg. darovalcem izreka tem potom svojo toplo zahvalo

odbor „Dolenjskega Sokola“.

Trajni zdravilni vspeh. Vsakršno trganje po hrbtu in udih ter bolečine v členih vspešno ozdravi mazanje z Moll-ovim „Francoskim žganjem in soljo“. Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpošilja po poštmem povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvor. založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov. preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

Poslano.
**Neustein-ove posladkorjene kri čisteče
pile svete Elizabete,**

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo
proti zabasanju. — 1 škatljica à 15 pil 15 kr., 1 zavoje =
120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako
svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rdeče
tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti
Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leo-
poldu“, Dunaj, mesto, Eke der Spiegel- und
Plankengasse. V Ljubljani se dobivajo pri gosp.
Ikarji G. Piccoli-ji. (759—2)

Preskušena skozi 40 let!

2000 najslavnejših profesorjev in zdravnikov
Evrope zapisujejo in priporočajo za vsako-
danjo rabo le pristno c. kr. zobozdravnika

dr. Popp-a Anatherin ustno vodo

v dvojno povečanih steklenicah, kot radikalno sredstvo
proti vsakemu zobobolju, vsakej bolezni ust in dlesni, ka-
tera, če se rabi hkratu z

dr. Popp-ovim zobnim prašom ali zobno pasto,
vedno ohrani zdrave in lepe zobe.

Dr. Popp-a zobna plomba. (616—5)

Dr. Popp-a zeljasto milo za vsakovrstne izpuščaje,
zlasti za kopolji.

Pred ponarejanjem se v lastnem interesu svari.

Zaloge imajo vse lekarne, parfumerije in droguerije.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (331—259)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Listnica upravnistva: Č. g. V. C. i v
Ivanši poleg Kostanjevice. Prejeli 15 gld. in vpisali do dne
okt. 1889. Na zdar!

Loterijske srečke 7. novembra.

V Pragi: 36, 39, 23, 52, 56.

Umrli so v Ljubljani:

5. novembra: Fran Fajdiga, delavec 50 let Kravja
dolina št. 11, za plenitičnim exudatom.

8. novembra: Marija Krusič, gostija, 62 let, sv. Pe-
tra cesta št. 8, za krosič. protinom.

9. novembra: Jožef Jakolin, mizarjev sin, 8 mes.,
Stari trg št. 9, za vnetjem sapnika. — Anton Podkrajšek,
umirovljeni magisiratni uradnik, 67 let, Rimska cesta, št.
11, za posušenjem mozga.

10. novembra: Jožef Marinka, pisar, 67 let, sv. Pe-
tra cesta št. 54, za otrpnenjem možganov.

V deželnej bolnici:

5. novembra: Helena Bučar, gostija, 69 let, za sta-
rostjo.

7. novembra: Tine Bergant, delavec, 52 let, za ra-
kom na jetrih.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
8. nov.	7. zjutraj	736.5 mm.	— 3.6° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	737.5 mm.	— 0.6° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	739.4 mm.	— 6.2° C	sl. svz.	d. jas.	
9. nov.	7. zjutraj	740.8 mm.	— 8.0° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	740.7 mm.	— 3.0° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	740.8 mm.	— 3.2° C	brezv.	obl.	

Srednja temperatura — 3.5° in — 4.7°, za 8.8° in 9.7°
pod normalno.

Dunajska borza

dné 10. novembra t. l.

(izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	šteraj	danes
Papirna renta	82.25	—	82.25
Srebrna renta	82.80	—	82.75
Zlata renta	109.75	—	109.90
5% marcna renta	97.90	—	97.80
Akcije narodne banke	877.00	—	876.00
Kreditne akcije	309.40	—	308.00
London	121.65	—	121.75
Srebro	—	—	—
Napol.	9.64	—	9.64
C. kr. cekini	5.77	—	5.77
Nemške marke	59.62 1/2	—	59.70
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld.	60 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	173	50
Ogorska zlata renta 4%	101	55	55
Ogorska papirna renta 5%	92	65	65
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	75	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	—	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	80	80
Kreditne srečke	100 gld.	182	25
Radolfove srečke	10	19	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	113	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	224	75	75

Viktor Rosina

c. kr. notar v Kostanjevici

Amalija Rosina roj. Klančar

poročena.

Ljubljana, dné 8. novembra 1888.

Posebna oznanila se ne razpošiljajo.

Razpis

**službe 1 inspektorja, 1 revidenta in 60 dacarjev za pobiranje
samostojne deželne naklade od opojnih žganih pijač l. 1889.**

Za pobiranje samostojne deželne naklade od povžitih opojnih žganih pijač l. 1889. v lastni
režiji sprejmo se v deželno službo proti službeni pogodbi z obestransko odpovedno pravico

- 1 inspektor, ki ima vodstvo in nadzorstvo pri pobiranju te naklade po celi deželi, s sedežem
v Ljubljani, z letno plačo 1200 gld. s 4 gld. potne dnevščine, z vožnjo po železnici v
II. razredu oziroma za vožnjona kólih z dotično pripreznino — proti obestranski odpovedbi;
- 1 revident, katerega glavna dolžnost je, neposredno nadzorovati dacarje s sedežem v Ljubljani,
s plačo 600 gld. na leto, s potno dnevščino po 2 1/2 gld. in z vožnjo po železnici v III. raz-
redu — proti obestranski odpovedbi.
- 60 dacarjev s plačo po 32, 36 in po 38 gld. na mesec, s prenočnino, s stanovanjem in s
pavšalom 5 gld. na mesec v zimskem času, in s pavšalom po 2 gld. v poletenskem času za
kurjavo svečavo in pisarne stroške.

Prošnjiki, in sicer tisti, ki so že kje v službi, naj svoje z dotičnimi dokazili obložene prošnje
vložé po svojem sedanjem uradu, drugi pa naravnost

do 26. novembra 1888

pri deželnem odboru kranjskem, v katerih naj dokažejo, in sicer prošnjiki

ad a) za službo inspektorja, da so avstrijski državljani, neomadeževani in popolnoma za-
upanja vredni, da so za to službo tudi telesno sposobni, potem koliko so stari, da so napravili
izpit iz užitninskega davka in da so v poslih pri pobiranju užitnine in užitninskih naklad na žgane
pijače praktično popolnoma izučeni in slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožni;

ad b) za službo revidenta, da so avstrijski državljani, neomadeževani in popolnoma zaupanja
vredni, da so za to službo tudi telesno sposobni, koliko so stari, da so z dobrim uspehom služili
pri užitninskih uradih in da so slovenskega in nemškega jezika zmožni;

ad c) prošnjiki za službe dacarjev naj z dotičnimi spričali ali pismi dokažejo svojo starost
in neoporečnost, znanje slovenskega slučajno tudi nemškega jezika, kje in katere šole so dovršili,
kje so do zdaj v službi bili, so-li oženjeni in koliko imajo družine, kje so do zdaj živeli in kateri
krajci dežele so jim najboljše znani, in imajo-li kje stanovitno stališče, in morejo-li kaj jamčevine in
koliko dati.

Svojim lastnoročno pisanim prošnjam naj priložé svoj rojstni list in zdravniško spričalo o
trdnem zdravju in krepkem telesu, in potrjilo župnega urada in županstva o poštenem življenju. —
Službo morajo dacarji jeden mesec naprej odpovedati, deželni odbor pa si pridržuje pravico, dacarjem
službo na 14 dni odpovedati, ako bi pa svojo službo zanemarjali ali se v službi težko pregrešili,
jih pa zamore deželni odbor brez odpovedbe in brez vse odškodnine takoj iz službe odpustiti.

Vse prošnje morajo biti pisane na kolek za 50 krajcarjev.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani 10. novembra 1888.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
 najčistije lužne
KISELINE
 poznate kas najbolje okrepljujuče pice,
 I kas izkušani lek proti trajnom kašlju plućevine I
 želudca bolesti grkljana I proti mehurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
 Karlovi vari i Widn.

Natječaj.

Na temelju odluke občinskog zastupstva od
 5. novembra 1888 razpisuje se ovim natječaj za
mjesto liečnika

mjestne občine **Kastav** sa godišnjom plaćom i
 paušalom od forint 1200, izplaćivih u mesečnih
 anticipalnih obrocih.

Molitelji imaju svoje obrazložene molbe pod-
 nesti **najdalje do zadnjog novembra 1888**
 ovomu glavarstvu i dokazati avstrijsko državljans-
 tvo, pravo obavljanja liečniške prakse i poznavanje
 hrvatskog jezika u govoru i pismu.

Na upit molitelja poslati će se prepis uvjeta
 ove službe.

Glavarstvo občine Kastav (u Istri),
 6. novembra 1888.

(765-2)

Glavar: Munić s. r.

Priporočljivo za zasobnike in krčmarje
 na deželi!

Pivo v steklenicah,

ekspozitno pivo, ki se dolgo ohrani, in

močno pivo (dvojak)

iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojih po 25 in
 50 steklenic.

A. MAYER-jeva

zaloga v Ljubljani. (243-27)

Deželno zdravilišče
Rogatec Slatina.

Štajersko.

Postaja juž. žel: Poličane.

Sesija

maj — oktober. Bolezen prebavlj. organov.

Priležno bivanje. Prospekte pri ravnateljstvu zastoj.

Zaradi mnogih izbornih oglenčev

pijača in pomešano z vinom ali ovočnimi sokovi

Tempeljski vrelec.

● prijetna okrepčevalna pijača. ●

Obe studenčnici prodajajo: gospod Mih. Kastner, na-
 dalje gospodje: Jos. Fabian, C. C. Holzer, Peter
 Lassnik, Ivan Luckmann, Ivan Perdan, S. Schlaffer,
 Schussnig & Weber in Jos. Terdina v **Ljubljani**,
 kakor tudi ravnateljstvo v Slatini. (109-13)

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivajuče sredstvo
 proti kurjim ošesom, žuljem, tako ime-
 novani trdeji koži na podplatih in petah
 proti bradavicam in vsem drugim trdim
 izraskom kože. — Uspeh jamčen. —
 Cena škatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:

L. Schwenk-ova lekarna

v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swo-

boda, U. pl. Trnkoczy; v Rudolfovom D. Rizolli;

v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W.

Thurnwald, P. Birnbacher; v Brezali A. Aichinger;

v Trgu na Koroškem C. Menner; v Beljaku F.

Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth.

Ta obliž dobiva se le v jedne velikosti

po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno

znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi

in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter)

za turiste“. (964-1)

brinjevec in borovničar,
 kaj dobro sredstvo zoper grizo,
sadjevec in hruševce

prodaja

(751-3)

J. N. Rant v Polhovem Gradcu.

Ne sme se zamenjati z momentnim, svetlim
 mazilom ali ličilom za usnje, katerega se tako bojé.

Neobhodno za vsacega

za svetljenje usnja pri konjskeji opravi, vozovih, hišni
 opravi, čevljiht itd. itd., je novoizumljena po

c. kr. avstrijskem in oger- zavarovana proti
 skem ministerstvu ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se
 ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali
 likov za usnje dal patent — Cena steklenici št. I. 1 gld.,
 št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri
 moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več
 kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, **nepre-**
močljiva

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, do-
 kazuje **28 odlikovanj**, na stotine priznanih
 pism. Oba izdelka se nista udomačila le pri c. kr. vo-
 jaščini, ampak si utrla ugod pri **Nj Velikanstvu** in
 c. kr. visokostih. 5. generalov, ki še služijo v c. kr.
 vojski, so dali najboljša pričevala

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. Anton
 Krišper in Schussnig & Weber, v Kranju g. Petan,
 v Škofji Loki g. Koceli. — Dobiva se v vseh večjih
 krajih države pri boljših trgovcih. (288-25)

Poezije

SIMONA GREGORČIČA.

II. zvezek. — Založil Josip Gorup.

Dobivajo se samo pri meni. Broširane po 1 gld.,
 s pošto 5 kr. več; elegantno vezane po 1 gld. 60 kr.,
 s pošto 5 kr. več. (439-39)

Naročila se najlažje izvršujejo po poštinih nakaznicah.

FRAN DEŽMAN,

knjigovez v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Brnsko sukno

razpošiljam proti gotovini ali povzetju po čudovito
 nizkej ceni in sicer

le dobre baže:

3-10 metra, zadosti za zimsko obleko . . .	gld. 3.75
3-10 metra, za boljšo zimsko obleko . . .	5.20
3-10 metra, za boljšo zimsko obleko . . .	6.—
3-10 metra, za fino zimsko obleko . . .	8.—
3-10 metra, za fino zimsko obleko . . .	10.—
3-10 metra, za jako fino zimsko obleko . . .	12.—
3-10 metra, za jako fino zimsko obleko . . .	14.—
3-10 metra, za najfinejšo zimsko obleko . . .	16.—

Izvrstno Brnsko sukno za suknje:

2-10 metra, za celo zimsko suknjo . . .	gld. 5.—
2-10 metra, za boljšo zimsko suknjo . . .	5.50
2-10 metra, za fino zimsko suknjo . . .	6.—
2-10 metra, za najfinejšo zimsko suknjo . . .	10.—

Štirski loden

(747-3)

za lovske suknje in menčikove:

2-10 metra	gld. 5.20
----------------------	-----------

Jedina kristijanska razpošiljalnica

KAROL PECHACZEK

v Brnu, Zelny trh 13.

Uzorci zastoj in franko.

VELIKA DENARNA LOTERIJA.

5000000
 mark

kot največji dobitnik v najsrečnej-
 jem slučaju ponuja velika od Ham-
 burške države zajamčena denarna
 loterija.

Specijelno pa:

1 prem. a mark 300000

1 dobit. a mark 200000

1 dobit. a mark 100000

1 dobit. a mark 75000

1 dobit. a mark 70000

1 dobit. a mark 65000

2 dobit. a mark 60000

1 dobit. a mark 55000

1 dobit. a mark 50000

1 dobit. a mark 40000

1 dobit. a mark 30000

8 dobit. a mark 15000

26 dobit. a mark 10000

56 dobit. a mark 5000

103 dobit. a mark 3000

206 dobit. a mark 2000

612 dobit. a mark 1000

888 dobit. a mark 500

30199 dobit. a mark 148

16991 dobit. a mark 300, 200,

150, 127, 100, 94, 67,

40, 20.

9,345.605 mark.

Znamenita prednost te denarne loterije je ugodna naredba,
 da se vseh 49.100 dobitkov, ki so zraven v tabeli, že v malo
 mesecih in sicer v sedmih razredih sukcesivno gotovo izžreba.

Glavni dobitek prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste
 v drugem razredu na 55.000, v tretjem na 60.000, v četrtem na
 65.000, v petem na 70.000, v šestem na 75.000, v sedmem pa
 eventuelno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Podpisana trgovska hiša uljudno vabi k udeležitvi te ve-
 like denarne loterije.

Častiti naročevalci se prosijo naročitvi pridejati dotične
 zneske v avstrijskih bankovcih ali poštinih markah. Tudi se denar
 lahko pošlje po poštnej nakaznici, na željo se naročitve izvrše
 tudi proti poštenu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 cela originalna srečka av. v. gld. 3.50.

1 polovica originalne srečke av. v. gld. 1.75.

1 četrtnina originalne srečke av. v. gld. —.90.

Vsak dobi originalno srečko z državnim grbom v roke in
 ob jednom uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi vse na-
 tančnejše. Takoj po žrebanji dobi vsak udeleženec uradno, z utis-
 neni državnim grbom, listo dobitkov. Dobitki se točno po načrtu
 izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupeu srečk
 proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeni smo ne
 ugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsoto po-
 vrniti. Na željo se uradni načrti žrebanja naprej zastoj pošil-
 ljajo na ogled. Da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti,
 prosimo taista kolikor mogoče hitro, vsekako pa pred

15. novembrom 1888.

nam doposlati.

(700-7)

VALENTIN & CO.,

Bankgeschäft,

HAMBURG.

Marseillsko žolco,

najhitrejšje, vsekako najsigurnejše in najpri-
prostejše sredstvo

za čiščenje in zboljšanje vina

ima vedno (562-24)

A. Hartmann v Ljubljani.

Pisarna: Hotel Evropa.

Navod, kako se rabi, razpošilja se zastonj.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov
je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri **vratnih, že-
ločnih, mehurih in obistnih boleznih**, pri
kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke,
poleg tega pa tudi (736-2)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in že-
lodec otežujočih primesi.

V Ljubljani ga prodaja M. E. Supan; v Kranji:
F. Dolenc; v Celji: J. Matič.

Go podu G. PICCOLI-ju,

lekarju „Pri angelju“ — v Ljubljani.

Vaša želodčeva esenca, kojo sem slučajno spo-
znal, ozdravila me je po-
polnem neprenehlije sla-
botnosti čreves in pre-
bavnika, kakor tudi ne-
znano mučeče trdo-teles-
nosti. Dolgo iskal sem
leka zoper to bolezen, ki
mi je gotovo malo zado-
voljnih uric v prihodnjosti
obečala: vse drugo
zauživanje lečilo bilo je
zaman in jedino le Vaše
neprecenljive esence se
imam zahvaliti za popolno
zdravje ter Vam ostanem,
najsrčneje udan in hvaležen.

Na Dunaji, 1887. Spiridijon Pokrajec,
profesorski kandidat.

V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh le-
karnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primor-
skem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudol-
fovem se dobiva v lekarni Rizzioli-jeve. (208-31)

Zgago,

slabo prebavljenje, počasno me-
njavo snovij, navale krvi, glav-
bole, vrtoglavje ozdravi Lipp-
mann-ov Karlsbadski šumeci
prašek. — Dobiva se v škatljicah po 60 kr. in
po 2 gld. v lekarnah. (637-11)

SKLADIŠČE

FILIP TIČHO v BRNU

Zelny trh št. 21 in Radničná ulice št. 17.

Brnsko
zimsko blago za obleko,
izvrstne baže,
135 cm. široko, čista volna.
Za celo moško obleko.
Gld. 5.—.

Blago za ženske obleke,
najnovejše in najelegant-
nejše, za jesensko in zim-
sko sezono, 100 cm. široko.
Za 1 obleko 10 metrov
gld. 4-50.

Domače platno
vkupe 30 vatlov.
1 kos 1/4 gld. 4-50.
1 kos 1/2 gld. 5-50.

Noppe-loden,
čista volna,
najnovejše za jesensko in
zimsko obleko.
Za 1 obleko 10 metrov
gld. 3.—.

Rumburško likovano
statvino platno
3/4 široko, zlasti za moško
perilo pripravno.
1 kos 30 vatlov gld. 6-50.

Ženske srajce
iz dobrega šifona ali moč-
nega platna, s širokimi čip-
kami, zadostne velikosti.
6 kom. gld. 3-75.

Rumburški oksford,
(pristne barve)
v najnovejših vzorcih,
1 k. 30 vatl. la. baže gl. 6-50.
1 k. 30 vatl. gl. 4-50.

Ostanek
posobne preproge,
10-12 metrov dolg, — v
vseh barvah,
le la. baže gld. 3-50.

Sternberški KANEVAS
1 vatel širok,
v vseh barvah, progi in
križast, gar. pristne barve.
1 k. 30 vatl. gl. 5.—.
1 k. 30 vatl. la. baže gl. 6.—.

Zimsko
žensko ogrinjalo,
1/4 dolgo, čista volna, gl. 2.
Double-Velour-ogrinjalo,
1/4 dol., čista volna, gl. 3-25.

ŠIFON,
jako dobre baže, posebno pri-
praven za moško, žensko in
otroče perilo.
90 cm. širok, 1 kos 30 vatlov.
Ivrsto gl. 4-50, Ilvr. gl. 5-50,
Ilvr. gl. 6-50 in 7-50.

Modni barhant
v najlepših vzorcih za obleko. se
smu prati, za kar se jamči, 60
cm. širok, 10 met. gld. 3-50.
Valerijna flanela,
najnovejša za obleke,
10 metrov gld. 3-80.

(1) **Uzorci in ceniki na zahtevanje** (769)
zastonj in franko.
Razpošilja se proti poštnemu povzetju.

Seigel-ove čistilne kroglice.

Najboljše sredstvo proti zabasanju in otrpnenju
jeter. (855-10)

Te kroglice ne shušajo — kakor mnoga druga zdra-
vila — stanja bolnikovega, dokler se boljši ne čuti. Njihov
upliv je, če tudi mil, vendar popoln in brez neprijetnih
nasledkov, kakor slabosti, ščipanja po trebuhu itd. itd. —
Seigel-ove čistilne kroglice so najboljše sredstvo, ki se je
kedaj izumilo. Očistijo čreva vseh dražečih tvarin in pusté
drob v zdravem stanju. Najboljše nahajajoče se sredstvo
proti uničevalkama našega življenja — neprevajljivosti in
otrpnosti jeter. — Te kroglice obvarujejo pred mrzlico in
vsakovrstnimi boleznimi, ker odstranijo iz črev vse strupene
tvarine. Kroglice uplivajo hitro in vendar lahko, ne naprav-
ljajoč bolečin. — Če imaš hud nahod ali ti preti mrzlica,
te boli glava, čutiš bolečine v hrbtu in članah, odpravile ti
bodo Seigel-ove čistilne kroglice nahod in pregnale mrzlico.
— Obložen jezik s slanim okusom napravljajo škodljive
snovi v želodci. Nekaj doz Seigel-ovih kroglic bode očistilo
želodec, odstranilo slab okus in zopet povrnilo slast do jedij,
in s tem vrne se hkratu zdravje. — Večkrat prouzroči
polstrohljena živila bljuvanje, slabosti in drisko. Če se čreva
s Seigel-ovimi čistilnimi kroglicami očistijo taci nesnag,
minejo neprijetni učinki in zdravje se povrne. — Seigel-ove
čistilne kroglice varujejo pred nasledki nezmerne uživa-
nja jedij in pijač — če se uživajo, predno gremo spat —
ne da bi kaj motile spanje. — Cena škatljice Seigel-ovih
čistilnih kroglic je 50 kr. — Dobivajo se le v podolgastih
škatljicah v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

**Pred ničvrednimi izdelki, ki celo škodljivo upli-
vajo, se svari.**

Lastnik „Shakerjevega izvečka“ in Seigelovih
kroglic je A. J. White, Limited London,
35 Faringdon Road E. C.

Glavno zalogo in centralno razpošiljalnico ima
Ivan Nep. Harna, lekarna „pri Zlatem levu“ v Krome-
riži (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v
Avstriji.

Imajo lekarne:

na Kranjskem, Koroškem, Primorskem: v Ljub-
ljani, Velikovič, Wolfsberger, Ub. pl. Trnkoczy, G.
Piccoli; v Celovcu, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W.
Thurnwald; v Brezjah, St. Mohorji, Preva ih, Go-
stentschnig; na Trbižu, v Beljaku, dr. Kumpf, Friedr.
Scholz; v Ajdovščini, Idriji, Kamniku, Pulji, J.
Cabucchio; na Reki, G. Prodani; v Gorici, J. Cristof-
letti, Pontoni, A. Gironzoli; v Trstu, Suttina A., al Ca-
melo, Praxmarer A. al due Mori, J. Serravallo, al Reden-
tore C. Zanetti, alla Sesta d'oro; Podgradom, Nic. Ba-
Gionović; v Splicetu, Alijanović, Toeigl; v Zadru, An-
drovič; v Sušaku pri Reki, v Novem pri Reki, v
Malem Lošinj, O. Viviani, in skoro v vseh lekar-
nah ostalih mest države.

Pravým pokladem

pro nešťastné oběti sebeprznění (onanie) a
tajných prostopášností jest výtečné dlo:

Dra Retau-a

Sebeochrana.

České vydání po 80tém vydání německém. S 27
vyobrazeními. Cena 2 zl. r. m. Čti je každý, kdo
trpí strašnými následky této nepravosti, upřímná po-
naučení jeho zachrání co rok na tisíce ne-
mocných od nedovratné smrti. Lze je dostati
u nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F.
Bierey v Lipsku (Sasko), Neumarkt 34, jakož i
v každém knihkupectví. (397-23)

HENRIK KENDA v LJUBLJANI.

Kožuhovi mufi.

Svilnati črni zajci.

Št. 1	2	3	4	5
gld. —90	1-15	1-50	1-90	2-60

Svilnata črna opica.

Št. 1	2	3	4	5
gld. 2-80	3-50	4-50	5-25	6-80

Astrakan in pliš.

Št. 1	2	3	4	5
gld. 1-25	1-50	1-90	2-50	3-90

Svitli črni Castor

Št. 1	2	3	4	5
gld. 5-20	6-90			7-60

Sealskin

(temnorujava mehka žlahtna najbolj
moderna kožuhovina).

Št. 1	2	3	4	5
gld. 3-90	5—	6-90	7-50	9-50

Franc. Canin.

Zimski zajec.

gld. 4-10.

gld. 5-50.

Biber.

Oposum.

gld. 8-50.

gld. 5-30.

Chinchila.

S hermelinom podložen.

gld. 5-50.

gld. 9-30.

Šakal.

Mouflon.

gld. 6-70.

gld. 9.—.

!! Noben cilinder več ne bode počil!!

Izvrstna svetloba.

Privarovanje petroleja.

C. kr. priv.
streščasti in kroglasti cilindri

PATENT MARIJAN

(z varstveno znamko)

dobivajo se samo v c. kr. tovarniškeji zalogi

P. KAJZEL-a,

trgovina s steklom, (451-18)

v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Pred ponarejenimi cilindri brez varstvene znamke se svari.

Naznanilo gostilnice.

Podpisana usoja si s tem velečastitemu občinstvu naznanjati, da ima še
nadalje gostilnico v Kolizeji (nekdanji vojaški kantini) ter toči izvrstno
carsko pivo liter po 18 kr., dobra vina po 28, 32 in 36 kr., ter ima
tudi kaj dobra in cena jedila. — Priporoča se za mnogobrojni obisk

z velespoštovanjem

Ivana Podkrajšek.

(767)

Zalagalci

s teleti, sadjem, živili in z drugimi tamoš-
njimi deželni pridelki in izdelki,

kateri se tukaj lahko prodajo in bi se je izplačalo sem poši-
ljati, naj nam pošljejo svoje ponudbe na debelo z uzorci, če
mogoče. Če bode blago ugajalo, pričakovati je živahne in
trajne kupčije.

Za trgovce na debelo

s tolščami, maslom, špehom i. t. d.

smo pripravljene po naročilu kupovati iz prve roke, po najnižjih
cenah, s polno vago, čisto blago, proti 1% proviziji. Nadalje
preskrbimo vse tukajšnje ogerske deželne izdelke in
pridelke proti zmerni proviziji. (620-8)

Posredovalni bureau za trgovino in obrt

v Budimpešti, gyár-utca 5.

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(223—38)

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem
na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves,
in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-
senice, ročna lopatica, drevesna žaga,
sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik,
cepilnik za mladice, cepilni nož, vrtnar-
ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa
na lepo popleskani leseni plošči
urejena in po prav nizki ceni.

Otroška vrtnarica,

vešča slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi,
kakor tudi raznih ženskih ročnih del, išče službe.

Ponudbe v sprejema iz prijaznosti upravnistvo „Slo-
venskega Naroda“ pod šifro M. D. (739—3)

!Vsi stroji za kmetijstvo!

zlasti za sedanjo sezono.

Rezilnice za krmo

— po najnovejših sistemih. —

Izdeluje jih v 80 različnih številkah in garantuje, da so
dobro narejene, prodaja po ceni in po najugodnejših
pogojih

IG. HELLER, Wien, II., Praterstrasse Nr. 78.

Obširni katalogi na željo zastoj in franko.

Vsako vprašanje se radovoljno odgovori.
Jamstvo za dober material in največji uspeh.

Posredovalci se želé in dobro nagradé, zanesljivi agenti
se iščejo. (746—2)

10.000

parov za izvoz namenjenih zimskih suknenih hlač moralo
je zaradi novega povišane carinskega tarifa tukaj ostati
in dobil sem naloga, te hlače posamerno ali pa po več vkupe
za vsako ceno prodati. Jaz dam torej par teh po naj-
novejši Dunajske modni najboljši narejenih

moških zimskih suknenih vrhnih hlač za samo gld. 2.—

(za samo delavsko plačilo) vsakemu, in da ne bode nikdo
dvomil, izjavim, da so elegantne, trdne, gorke zgor-
nje hlače in jih nazaj vzamem, če ni res. — Ker se bodo
hlače gotovo hitro prodale, naj vsak naglo naroči, kolikor
jih potrebuje. — Pri naročbi naj se nam naznani koračna
dolgot. — Pošilja se le proti povzetju ali predpošiljati
zneska. — Naslov za naročbo: (703—4)

M. APFEL, WIEN.
II, Fleischmarkt Nr. 8/71.

ILUSTROVAN NARODNI KOLEDAR

za leto 1889.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ in v bukvarni J. Giontini-
jevi v Ljubljani. — Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Vsebinska: Popoln kalendarij, koledar, kateremu so pridružena tudi slo-
vanska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše.
Sedanjih vladarjev evropski. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik.
Lestvica za pristojbine kolekov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del:
Stiridesetletnica vladanja cesarja Frana Josipa I. Naši zaslužni možje.
Božja pota Slovencev. Na sveti večer. Smešnice. — Naznanila.

Čudež sedanjosti!

Najboljša in naj-

vremontoir obliki

Samo 4 gld.

Mesto gld. 15.—.

10letno jamstvo za svetilno
moč kazalnice.

Ta z devetimi zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami premijovana ura
ima polirano okrožje iz bakraste zlatokovine, narejeno prav po zgornjem narisu s
patentovano strokovnostekleno kazalnico, ki ima čudovito lastnost, da v zavsem
temni noči

sveti svetlo kakor mesec.

Poleg tega ima zvončno budilo, ki se lahko nastavi na kateri čas kdo hoče,
ima dva bronasta uteža. Ker je je cena, uštevši leseni zabojček, v katerem se
odposlje, le 4 gld., recí: štiri goldinarje, more vsako omisliti si tako izvrstno,
trajno uro, ki je kras vsakemu stanovanju. — Razpošilja proti gotovemu denarju
ali c. kr. poštenu povzetju

Exporthaus I., „Zur Kaiserin Maria Theresia“, Wien, Weissgärber,
Kriegergasse II, Parterre, Thür 5, Wien. (541—20)

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

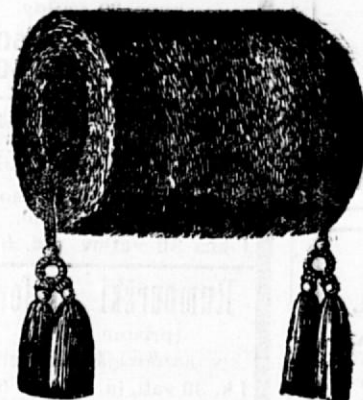
v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat
in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in
stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kam-
niški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dach-
pappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno
narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

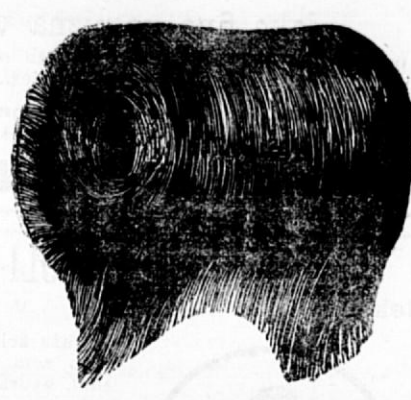
Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove. (224—38)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
Dovski mavec (Lengfelder Gyps) za gnojenje polja.

80
kr.
s
karto-
nom
vred.

Svilnati zajec.
Št. 1 2 3 4 5
gld. —.80 1.— 1.40 1.75 2.40

Kunec francoski.

gld. 3.85

Chinchila.

gld. 3.80 in gld. 4.80

Oposum.

gld. 5.—

Kastori, najfinejša rokavica (muf)
za zalovanje.

gld. 5.— in gld. 6.50

Skunk.

Najfinejše baže gld. 10.— do gld. 12.—

Rokavnice (mufi) za otroke

od 50 kr. do gld. 1.10

Svilnata opica.
Št. 1 2 3 4 5
gld. 2.50 3.25 4.25 5.— 6.50

Krimske in Astrahanske.

Št. 1 2 3 4 5
gld. —.80 1.20 1.60 2.25 3.50

Sealskin.

Št. 1 2 3 4
gld. — 4.80 6.50 7.50

S hermelinovo podklo.

Najfinejše baže gld. 9.50

Bober.

gld. 7.75

Kožušne in krimske čepice

za gospode, gospe in otroke po 60 kr. in več.

Kožušni okrajki po 40 kr. meter in več.

Pernati obšivi

izvrstne dobre baže, v vseh barvah, po čudovito nizkih cenah, ker se je posrečilo
kupiti jih po jako ugodni ceni. (768—1)

J. S. BENEDIKT, Ljubljana.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno po-
trebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje od-
visno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz
oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo
obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja,
katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se
njegovih dobrot.

Za neznamen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača
po smrti preostale rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kadar
doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato,
ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je
zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se
vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred
dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarov-
ancu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu),
ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima vzajemno zava-
rovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi, katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebn-
nega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887.
iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.
Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje
zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233—65)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).